

UČNI NAČRT ZA ŠPORTNO VZGOJO - OSNOVNA ŠOLA

DR. MARJETA KOVAČ

DR. JANKO STREL

SPLOŠNI PODATKI

- Sprejet na 21. seji Strokovnega sveta za splošno izobraževanje dne 12. 11. 1998.
- Kupite ga lahko v založni Zavoda RS za šolstvo, Poljanska 28, Ljubljana
- V elektronski obliki je na spletnih straneh www.sp.uni-lj.si/didaktika

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA

1. Opredelitev predmeta
2. Splošni cilji predmeta
3. Operativni cilji predmeta in standardi znanja po triletjih
4. Specialnodidaktična priporočila
  - Priloga (izvedbeni standardi in normativi, dodatni programi)

TEMELJNE NOVOSTI UČNEGA NAČRTA

- **Ciljno naravn** (cilji so razporejeni v štiri skupine)
- **Celovito** pristopa k šolskemu športu (cilje uresničujemo z rednim poukom, športnimi dnevi, dodatnimi dejavnostmi)
- Različno **poimenovanje vsebin** po triletjih (npr. igre z žogo, mala košarka, košarka itd.)
- Opredeljuje **teoretične vsebine** (splošne – ob koncu triletja in specifične – v vsakem razredu pri vsakem športu)
- Nakazane mogoče **medpredmetne povezave**
- Določa **standarde znanja** ob koncu vsakega triletja
- Dodana so **specialnodidaktična priporočila**

SPLOŠNA IZHODIŠČA

OSNOVNOŠOLSKEGA UČNEGA NAČRTA

Namenjena so športnemu pedagogu.

Športni pedagog sledi naslednjim izhodiščem:

- športna vzgoja mora biti sredstvo **celostnega razvoja** osebnosti
- spoštovati mora **načelo enakih možnosti** za vse učence in **upoštevati njihovo različnost**
- pedagoški proces vodi tako, da bo vsak učenec **uspešen in motiviran**

SPLOŠNA IZHODIŠČA

OSNOVNOŠOLSKEGA UČNEGA NAČRTA

- **igra** kot vir sprostitve in sredstvo vzgoje mora biti vključena v vsako uro športne vzgoje
- **učnociljna** naravnost učnega načrta dopušča določeno stopnjo **avtonomije** šole in učitelja ter sočasno zahteva prevzem strokovne odgovornosti za ustrezno izbiro vsebin, metod in oblik dela
- načrtno mora spodbujati otroke k **humanim medsebojnim odnosom** in k **športnemu obnašanju** (fair playu)

SPLOŠNA IZHODIŠČA

OSNOVNOŠOLSKEGA UČNEGA NAČRTA

- posebno skrb mora nameniti **nadarjenim za šport in otrokom s posebnimi potrebami**
- **povezuje** športno dejavnost z drugimi predmetnimi področji
- načrtno **spremlja in vrednoti otrokove dosežke** in njegov trud ter ga **spodbuja** k športni dejavnosti
- **spoštovati mora predpisane standarde in normativna izhodišča** ter poskrbeti za **varnost** pri vadbi.

OBSEG IN STRUKTURA PREDMETA

Program je z vidika razvojnih značilnosti učencev vsebinsko, organizacijsko ter metodično zaokrožen v **tri šolska obdobja**: prvo, drugo in tretje triletje. V vsakem šola ponuja **tri vrste programov**:

- **program, obvezen za vse učence**
- **programe, ki jih šola mora ponuditi, vključevanje učencev je prostovoljno**
- **dodatne programe, ki jih šola lahko ponudi, vključevanje učencev pa je prostovoljno.**

PROGRAM, OBVEZEN ZA VSE UČENCE

prvo triletje	drugo triletje	tretje triletje
redni pouk z dvajseturnim tečajem plavanja v 2. ali 3. razredu (315 ur - 3 ure tedensko)	redni pouk (315 ur - 3 ure tedensko)	redni pouk (198 ur - 2 uri tedensko)
športni dnevi - 5 letno	športni dnevi - 5 letno	športni dnevi - 5 letno

PROGRAMI, KI JIH ŠOLA MORA PONUDITI, VKLJUČEVANJE UČENCEV JE PROSTOVOLJNO

prvo triletje	drugo triletje	tretje triletje
	šola v naravi (poletna in zimska)	
športne interesne dejavnosti	športne interesne dejavnosti	športne interesne dejavnosti
dopolnilni pouk - programi za učence s posebnimi potrebami	dopolnilni pouk - programi za učence s posebnimi potrebami	dopolnilni pouk - programi za učence s posebnimi potrebami

DODATNI PROGRAMI, KI JIH ŠOLA LAHKO PONUDI, VKLJUČEVANJE UČENCEV JE PROSTOVOLJNO

prvo triletje	drugo triletje	tretje triletje
		izbirni predmet Šport in Plesne dejavnosti
nastopi, prireditve in šolska športna tekmovanja	prireditve in šolska športna tekmovanja	prireditve in šolska športna tekmovanja
tečaji, šole v naravi, športni tabori oz. druge integrirane oblike pouka	tečaji, šole v naravi, športni tabori oz. druge integrirane oblike pouka	tečaji, šole v naravi, športni tabori oz. druge integrirane oblike pouka

DODATNI PROGRAMI, KI JIH ŠOLA LAHKO PONUDI, VKLJUČEVANJE UČENCEV JE PROSTOVOLJNO

prvo triletje	drugo triletje	tretje triletje
dodatni programi (Zlati sonček, Ciciban planinec...)	dodatni programi (Krpan, Mladi planinec...)	dodatni programi (Mladi planinec, Z vetrom v laseh - s športom proti drogi...)
minuta za zdravje	minuta za zdravje	
športni oddelki	športni oddelki	športni oddelki

NAMEN

- zadovoljitev otrokove prvinske potrebe po gibanju in igri
- posamezniku prilagojen razvoj gibalnih in funkcionalnih sposobnosti
- pridobivanje številnih in raznovrstnih športnih znanj in
- čustveno in razumsko dožemanje športa.

SPLOŠNI CILJI PREDMETA

skrb za skladen telesni in duševni razvoj

- skladna telesna razvitost, pravilna drža
- zdrav način življenja (telesna nega, zdrava prehrana, ravnovesje med učenjem, športno dejavnostjo, počitkom in spanjem, odpornost proti boleznim in sposobnost prenašanja naporov, kompenzacija negativnih učinkov sodobnega življenja)
- krepitev zdravega občutka samozavesti in zaupanja vase
- oblikovanje pozitivnih vedenjskih vzorcev (spodbujanje k medsebojnemu sodelovanju, zdravi tekmovalnosti, spoštovanju športnega obnašanja - fair playa, strpnosti in sprejemanju drugačnosti)
- razumevanje koristnosti športa in navajanje na kakovostno preživljanje prostega časa
- razvoj ustvarjalnosti

SPLOŠNI CILJI PREDMETA

razbremenitev in sprostitev

pozitivno doživljanje športa, ki bogati posameznika

oblikovanje pristnega, čustvenega, spoštljivega in kulturnega odnosa do narave in okolja kot posebne vrednote

- spoštovanje naravne in kulturne dediščine.

OPERATIVNI CILJI

Opredeljeni so v štirih skupinah za vsak razred:

- telesni razvoj, razvoj gibalnih in funkcionalnih sposobnosti
- usvajanje in nadgrajevanje športnih znanj
- seznanjanje s teoretičnimi vsebinami
- prijetno doživljanje športa, oblikovanje in razvoj stališč, navad ter načinov ravnanja

OPERATIVNI CILJI IN VSEBINE

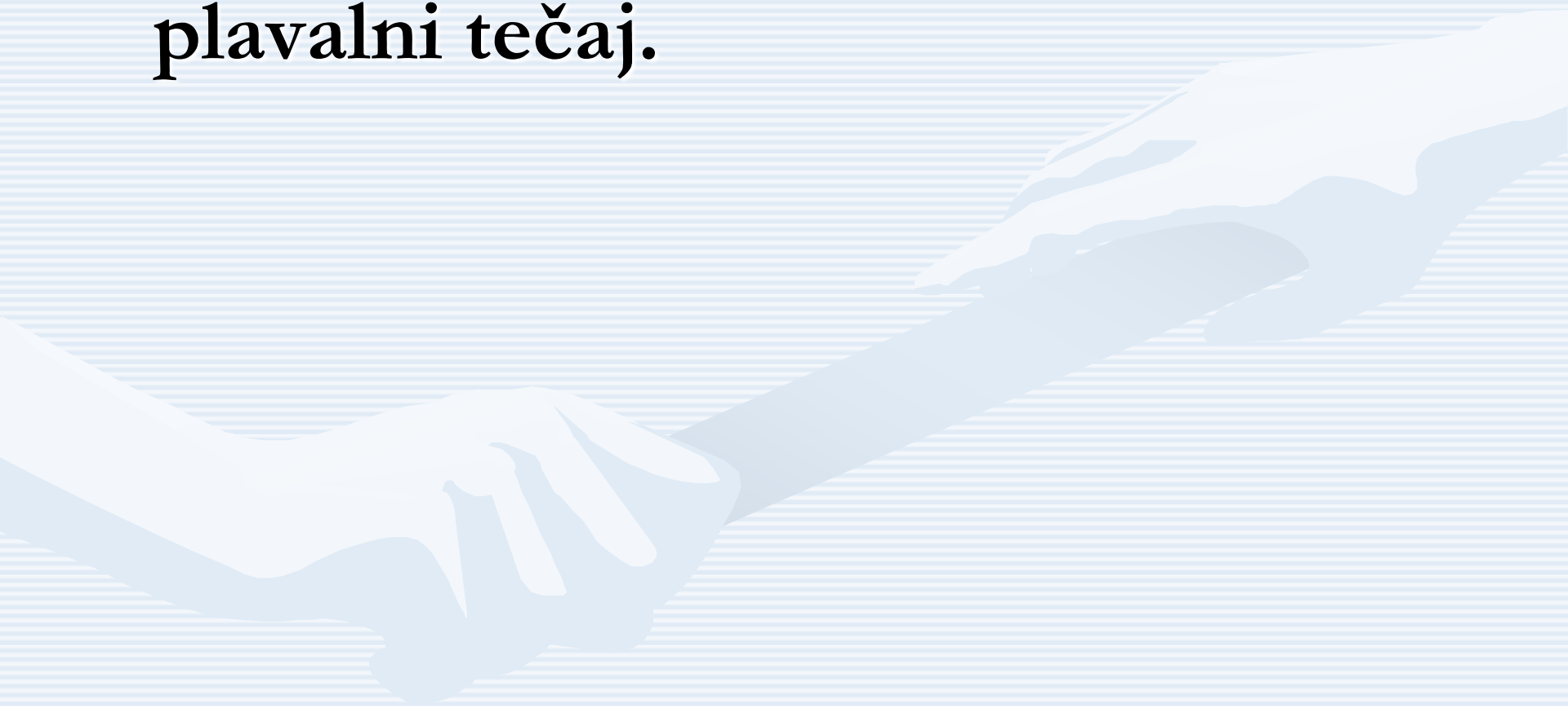
- Cilji in vsebine učnega načrta so podlaga za pripravo učiteljeve letne učne priprave.
- Namerna odprtost prinaša učitelju relativno veliko stopnjo avtonomije, hkrati pa odgovornost za smotrno in prilagojeno izbiranje vsebin. Pri tem upošteva predložene cilje, posebnosti skupine in posameznikov znotraj nje, posebnosti šole in kraja ter druge možnosti za izpeljavo programa.

VSEBINE – PRVO TRILETJE

OSNOVNI PROGRAM	DODATNE VSEBINE
naravne oblike gibanja in igre	zimske dejavnosti (za šole, ki imajo ustrezne pogoje)
atletska abeceda	športna programa zlati sonček in ciciban planinec
gimnastična abeceda	
plesne igre	
igre z žogo	
plavalna abeceda	
izletništvo in pohodništvo	
ugotavljanje, spremljanje in vrednotenje gibalnih sposobnosti in telesnih značilnosti	

VSEBINE – PRVO TRILETJE

- Šola mora organizirati 20-urni plavalni tečaj.

VSEBINE – DRUGO TRILETJE

OSNOVNI PROGRAM	DODATNE VSEBINE
naravne oblike gibanja, igre in splošna kondicijska priprava	kotalkanje, rolkanje, kolesarjenje, namizni tenis, mini tenis, badminton
atletika	športni programi: Krpan, Mladi planinec...
gimnastika z ritmično izraznostjo	
ples	

VSEBINE – DRUGO TRILETJE

OSNOVNI PROGRAM	DODATNI PROGRAM
mala košarka	
mala odbojka	
mali rokomet	
mali nogomet	
plavanje in nekatere vodne dejavnosti	
smučanje in nekatere zimske dejavnosti	
izletništvo, pohodništvo, gornišтво	
ugotavljanje, spremljanje in vrednotenje gibalnih sposobnosti in telesnih značilnosti	

VSEBINE – DRUGO TRILETJE

- Šola mora organizirati vsaj eno šolo v naravi.

VSEBINE – TRETJE TRILETJE

OSNOVNI PROGRAM	DODATNE VSEBINE
splošna kondicijska priprava	plavanje in nekatere vodne dejavnosti
atletika	smučanje in nekatere zimske dejavnosti
gimnastika z ritmično izraznostjo	rolkanje, kolesarjenje, judo, lokostrelstvo, namizni tenis, tenis, badminton
ples	

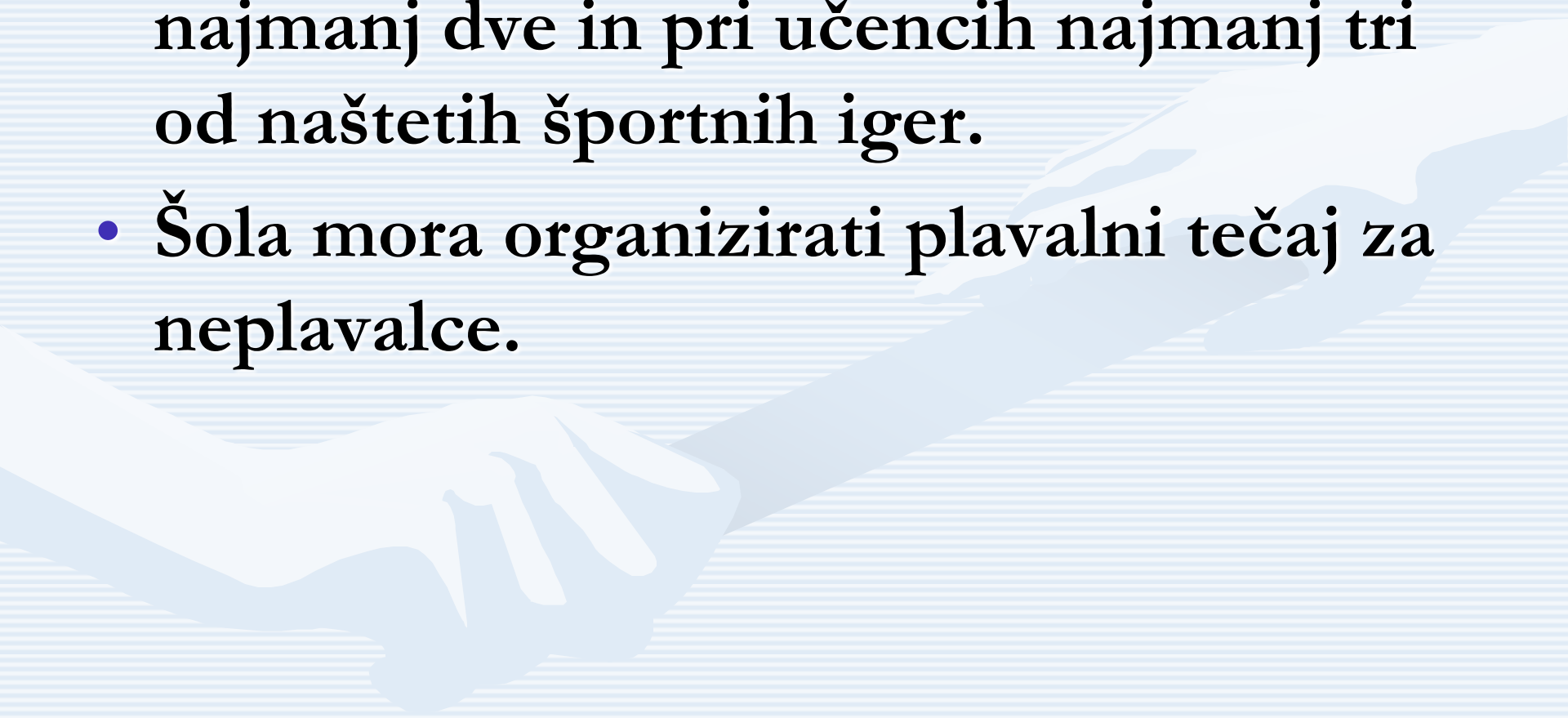
VSEBINE – TRETJE TRILETJE

OSNOVNI PROGRAM	DODATNE VSEBINE
košarka	
odbojka	
rokomet	
nogomet	
izletništvo, pohodništvo, gornišтво	
ugotavljanje, spremljanje in vrednotenje gibalnih sposobnosti in telesnih značilnosti	

VSEBINE – TRETJE TRILETJE

- Športni pedagog izbere pri učenkah najmanj dve in pri učencih najmanj tri od naštetih športnih iger.
- Šola mora organizirati plavalni tečaj za neplavalce.

PRAKTIČNE VSEBINE

- učitelj z izbranimi vsebinami uresničuje opredeljene cilje
- vsebine so določene za vsak razred posebej
- širino in globino posredovanja opredeli učitelj v svojem letnem učnem načrtu glede na število ur, sposobnosti in predznanje učencev, njihov interes, možnosti šole

TEORETIČNE VSEBINE

- z njimi učitelj osmisli športnovzgojni proces, povezuje športno dejavnost z drugimi predmetnimi področji, v drugem in tretjem triletju spodbuja razumsko in kritično dojemanje športa
- učitelj jih predstavi ob praktičnem delu
- za vsako triletje so predstavljene splošne teoretične vsebine, za vsak razred posebej pa še teoretične vsebine pri vsakem športu

STANDARDI (RAVEN) ZNANJA

- opredeljeni ločeno za vsak šport ob koncu triletja
- pri vseh športih je določena raven znanja, pri nekaterih pa tudi sposobnosti
- niso enaki za vse učence, učitelj jih prilagodi za vsak razred posebej zmožnostim posameznika
- v zadnjem triletju so pri nekaterih športih določeni na temeljni in višji ravni

SPECILANODIDAKTIČNA PRIPOROČILA

- Sodelovanje pri športni vzgoji
- Načrtovanje operativnih ciljev in vsebin v letnem učnem načrtu (posebej za prvo, drugo in tretje triletnje)
- Standardi znanja
- Ugotavljanje, spremljanje in vrednotenje gibalnih sposobnosti in telesnih značilnosti
- Skrb za varnost učencev

SPECILANODIDAKTIČNA PRIPOROČILA

- Intenzivnost vadbe
- Razlike med učenci in učenkami
- Uspešnost in motivacija učencev
- Športni dnevi, šola v naravi, športne interesne dejavnosti, prireditve, nastopi in tekmovanja
- Dodatni programi (programi za otroke s posebnimi potrebami, športni programi Zlati sonček, Krpan, Ciciban planinec, Mladi planinec, izbirna predmeta, športni oddelki, minuta za zdravje...)
- Status športnika
- Spremljanje, vrednotenje in ocenjevanje

PRILOGA

- Izvedbeni standardi in normativi
- Dodatni programi (športni dnevi, šola v naravi, interesne dejavnosti, nastopi, prireditve, športna tekmovanja)

